

Neljapäev, 3. mai 2018

P8_TA(2018)0204

Meedia mitmekesisus ja meediavabadus Euroopa Liidus

Euroopa Parlamendi 3. mai 2018. aasta resolutsioon meedia mitmekesisuse ja meediavabaduse kohta Euroopa Liidus (2017/2209(INI))

(2020/C 41/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikleid 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11 ja 49 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 9, 10 ja 16,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 11,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 10, Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktikat ja Euroopa sotsiaalhartat,
- võttes arvesse rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelist konventsiooni, mis võeti vastu ning avati allkirjastamiseks ja ratifitseerimiseks ÜRO Peaassamblee 21. detsembri 1965. aasta resolutsiooniga 2106,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrust (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (¹),
- võttes arvesse protokoll nr 29 liikmesriikide avalik-õigusliku ringhäälingu kohta,
- võttes arvesse Euroopa meediavabaduse hartat,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalda ja perevägivalda ennetamise ja tõkestamise konventsiooni,
- võttes arvesse ja Euroopa Nõukogu ministrite komitee ja Parlamentaarse Assamblee deklaratsioone, soovitusi ja resolutsioone ning Veneetsia komisjoni arvamusi ja õigusriigi kriteeriumide nimekirja,
- võttes arvesse Euroopa Nõukogu uuringut „Journalists under pressure – Unwarranted interference, fear and self-censorship in Europe“ (Survestatud ajakirjanikud – põhjendamatu sekkumine, hirm ja enesetsensuur Euroopas),
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti, ÜRO korrupsioonivastast konventsiooni ning UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste komitee üldist märkust nr 34,
- võttes arvesse ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee, ÜRO Inimõiguste Nõukogu asjakohaseid resolutsioone ning arvamusi- ja väljendusvabaduse edendamise ja kaitsmisega tegeleva ÜRO eriraportööri aruandeid,
- võttes arvesse ÜRO tegevuskava, mis käsitleb ajakirjanike turvalisust ning karistamatuse probleemi,
- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) tehtavat tööd meediavabaduse valdkonnas, eriti OSCE meediavabaduse esindaja tööd,

(¹) EÜTL 145, 31.5.2001, lk 43.

Neljapäev, 3. mai 2018

- võttes arvesse tööd, mida tehakse ajakirjanduse kaitse ja ajakirjanike turvalisuse edendamiseks ette nähtud Euroopa Nõukogu platvormi kaudu,
- võttes arvesse väljendusvabadust, libauudiseid, väärinfot ja propagandat käsitlevat ühisdeklaratsiooni, mille avaldasid 3. märtsil 2017 arvamus- ja väljendusvabaduse edendamise ja kaitsmisega tegelev ÜRO eriraportöör, OSCE meediavabaduse esindaja, Ameerika Riikide Organisatsiooni väljendusvabaduse eriraportöör ning inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika komisjoni väljendusvabaduse ja teabele juurdepääsuga tegelev eriraportöör,
- võttes arvesse Piirideta Reporterite avaldatud maailma ajakirjandusvabaduse indeksi tulemusi ning Euroopa Ülikool-Instituudi meedia mitmekesisuse ja meediavabaduse keskuse meedia mitmekesisuse vaatlusvahendi (Media Pluralism Monitor) tulemusi,
- võttes arvesse organisatsiooni ARTICLE 19 avaldatud poliitikaülevaadet „Defining Defamation – Principles on Freedom of Expression and Protection of Reputation“ (Laimamise määramine – väljendusvabaduse ja mainekaitse põhimõtted),
- võttes arvesse oma 21. mai 2013. aasta resolutsiooni ELi harta ja ühesuguste tingimuste kohta meediavabaduse tagamiseks kõikjal ELis ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2014. aasta resolutsiooni USA Riikliku Julgeolekuagentuuri jälgimisprogrammi ja ELi liikmesriikide jälgimisasutuste ning nende mõju kohta ELi kodanike põhiõigustele ja Atlandi-ülesele koostööle justiits- ja siseküsimustes ⁽³⁾ ning oma 29. oktoobri 2015. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi 12. märtsi 2014. aasta ELi kodanike massilist elektroonilist jälgimist käsitleva resolutsiooni järelemeetmete kohta ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse oma 16. märtsi 2017. aasta resolutsiooni e-demokraatia võimaluste ja probleemide kohta Euroopa Liidus ⁽⁵⁾,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitustega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta ⁽⁶⁾,
- võttes arvesse oma 14. veebruari 2017. aasta resolutsiooni rikkumisest teatajate rolli kohta ELi finantshuvide kaitsmisel ⁽⁷⁾ ning 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni õiguspäraste meetmete kohta üldsuse huvides äriühingute ja avalik-õiguslike asutuste konfidentsiaalset teavet avaldavate rikkumisest teatajate kaitseks ⁽⁸⁾,
- võttes arvesse nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldusi massiteabevahendite vabaduse ja mitmekesisuse kohta digitaalses keskkonnas ⁽⁹⁾,
- võttes arvesse ELi inimõigustealaseid suuniseid sõnavabaduse kohta internetis ja mujal ning komisjoni suuniseid ELi toetuse osutamiseks meediavabadusele ja meedia integreerimisele kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides aastatel 2014–2020,
- võttes arvesse komisjoni 2016. aasta iga-aastast põhiõiguste kollokviumi meedia mitmekesisuse ja demokraatia teemal ning Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti avaldatud asjakohaseid kaastöid;
- võttes arvesse komisjoni nimetatud libauudiste ja veebis leviva väärinfo küsimustega tegelevat kõrgetasemelist eksperdirühma, kes nõustab libauudiste nähtuse ulatuse osas ning määrab kindlaks asjakohaste sidusrühmade rollid ja vastutusvaldkonnad,

⁽²⁾ ELT C 55, 12.2.2016, lk 33.

⁽³⁾ ELT C 378, 9.11.2017, lk 104.

⁽⁴⁾ ELT C 355, 20.10.2017, lk 51.

⁽⁵⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0095.

⁽⁶⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0409.

⁽⁷⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0022.

⁽⁸⁾ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0402.

⁽⁹⁾ ELT C 32, 4.2.2014, lk 6.

Neljapäev, 3. mai 2018

- võttes arvesse Euroopa Andmekaitseinspektori arvamust 5/2016 e-privatsuse direktiivi (2002/58/EÜ) läbivaatamise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiivi (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta, millega asendatakse nõukogu raamotsus 2002/475/JSK ning muudetakse nõukogu otsust 2005/671/JSK⁽¹⁰⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 22. juuni 2017. aasta järeldusi julgeoleku ja kaitse kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning kultuuri- ja hariduskomisjoni ning õiguskomisjoni arvamusi (A8-0144/2018),
- A. arvestades, et õigus väljendus- ja arvamusvabadusele on põhiline inimõigus ning inimeste täieliku arengu ja nende demokraatlikus ühiskonnas aktiivse osalemise, läbipaistvuse ja vastutuse põhimõtete ning muude inimõiguste ja põhivabaduste teostamise vältimatu tingimus;
- B. arvestades, et mitmekesisus on vabaduse, demokraatia ja õigusriigi lahutamatu seotud;
- C. arvestades, et õigus teavitada ja õigus olla teavitatud on osa põhilistest demokraatlikest väärtustest, millele Euroopa Liit on rajatud;
- D. arvestades, et mitmekesise, sõltumatu ja usaldusväärse meedia tähtsust demokraatia ja õigusriigi järelevalvaja ja eestkostjana ei tohi alahinnata;
- E. arvestades, et meediavabadus, meedia mitmekesisus ja sõltumatus on väljendusvabadusõiguse olulised osad; arvestades, et meedia täidab demokraatlikus ühiskonnas olulist rolli, toimides n-ö ühiskondliku valvekoerana, aidates samas kodanikke teavitada ja võimestada, avardades nende arusaama praegusest poliitilisest ja sotsiaalsest maastikust ning soodustades nende teadlikku osalemist demokraatlikus elus; arvestades, et tänapäeva põhjalikult muutunud meediarealaalsuse kajastamiseks tuleks meedia rolli ulatust laiendada nii, et see hõlmaks internetipõhist ja kodanikuajakirjandust, samuti blogipidajate, internetikasutajate, sotsiaalmeedia aktivistide ja inimõiguste kaitsjate tööd, austades samal ajal õigust eraelu puutumatusetele; arvestades, et võrgu neutraalsus on avatud interneti tähtis põhimõte;
- F. arvestades, et libauudised, küberkiusamine ja kättemaksuporno tekitavad meie ühiskonnas üha rohkem muret, eriti noorte seas;
- G. arvestades, et libauudiste ja väärinfo levik sotsiaalmeedias või otsingusaitidel on tõsiselt kahjustanud traditsioonilise meedia usaldusväärsust, mis omakorda takistab nende suutlikkust toimida n-ö valvekoerana;
- H. arvestades, et avaliku sektori asutuste ülesanne ei ole üksnes hoiduda piirangute rakendamisest väljendusvabadusele, vaid neil on ka positiivne kohustus võtta vastu õigusraamistik, millega edendatakse vaba, sõltumatu ja mitmekesise meedia arengut;
- I. arvestades, et vastavalt rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni artiklitele 2 ja 4 ning inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklile 30 ei tohi inimõiguste ja sõnavabaduse kaitsmist kunagi kasutada konventsiooni ja deklaratsiooni rikkuvate väljendite kaitseks, nagu vihakõne ja propaganda, mis põhinevad ideedel või teooriatel ühte rassi või ühte värvi või etnilise rühma kuuluvate isikute rühma paremusest, või mis püüavad õigustada või edendada rassilist vihkamist ja diskrimineerimist mis tahes kujul;
- J. arvestades, et avaliku sektori asutustel on kohustus kaitsta avalik-õigusliku meedia kui demokraatlikku ühiskonda teeniva osalise sõltumatust ja erapooletust, erinevalt võimul oleva valitsuste huvidetele vastamisest;

⁽¹⁰⁾ ELT L 88, 31.3.2017, lk 6.

Neljapäev, 3. mai 2018

- K. arvestades, et ametiasutused peavad samuti tagama, et meedia järgib kehtivaid seadusi ja eeskirju;
- L. arvestades, et hiljutised poliitilised arengud eri liikmesriikides, kus toimub natsionalismi ja populismi kasv, on toonud kaasa suurema surve ajakirjanikele ja nende ähvardamise, mis näitavad, et Euroopa Liit peab meediavabadust ja meedia mitmekesisust tagama, edendama ja kaitsma;
- M. arvestades, et Euroopa Nõukogu arvamuse kohaselt avaldavad ajakirjanike vastu suunatud väärkohtlemine ja kuriteod, mille on toime pannud nii riigipoolsed kui ka valitsusvälised osalejad, väljendusvabadusele sügavat ja pärssivat mõju; arvestades, et põhjendamatu sekkumise oht ja sagedus suurendavad ajakirjanike, kodanikuajakirjanike, blogipidajate ja muude teabevaldkonnas osalejate seas hirmutunnet, mis võib tuua kaasa suure enesetsensuuri, kahjustades samas kodanike õigust saada teavet ja osaleda;
- N. arvestades, et arvamuse- ja sõnavabaduse kaitse ja edendamisega tegelev ÜRO eriraportöör tuletas septembris 2016 meelde, et valitsustel on kohustus mitte ainult ajakirjandust austada, vaid ka tagada, et ajakirjanikke ja nende allikaid kaitsevad tugevad õigusaktid, kuriteo toimepanijate vastutusele võtmine ning piisav turve, kui see on vajalik;
- O. arvestades, et ajakirjanikud ja muud meediaosalised seisavad Euroopa Liidus endiselt silmitsi vägivalda, ähvarduste, ahistamise või avaliku häbistamisega peamiselt oma uuriva tegevuse tõttu, mille eesmärk on kaitsta avalikku huvi võimu kuritarvitamise, korruptsiooni, inimõiguste rikkumiste ja kriminaalse tegevuse eest;
- P. arvestades, et ajakirjanike ja muude meediategelaste ohutuse ja turvalisuse tagamine on eeltingimus, et nad saaksid oma rolli täielikult täita ja kasutada oma suutlikkust teavitada kodanikke nõuetekohaselt ning osaleda tulemuslikult avalikus arutelus;
- Q. arvestades, et Euroopa Nõukogu ajakirjanduse kaitse ja ajakirjanike turvalisuse platvormi andmetel panevad üle poole meedia kuritarvitamise juhtumitest toime riigivõimu esindajad;
- R. arvestades, et uurivat ajakirjandust tuleks edendada kodanikuühiskonna kaasamise vahendina ja kodanikuosaluse aktina, mida toetavad teabevahetus, õppimine, haridus ja koolitus;
- S. arvestades, et meediasüsteemi äärmuslik areng, meedia mitmekesisuse internetimõõtme kiire kasv ning otsingumootorite ja sotsiaalmeediaplatformide esilekerkimine uudiste allikatena on ühtaegu nii probleem kui ka võimalus edendada sõnavabadust, demokratiseerida uudiste tootmist kodanike kaasamise abil avalikku arutellu ning muuta üha rohkem teabekasutajaid teabetootjateks; arvestades siiski, et meediakontsernide, platvormide operaatorite ja interneti vahendajate võimu koondumine ning meedia kontroll majandusettevõtjate ja poliitiliste osalejate poolt võib kaasa tuua negatiivseid tagajärgi avaliku arutelu mitmekesisusele ja teabele juurdepääsule ning mõjutada ajakirjanduse ja ringhäälingumeedia vabadust, usaldusväarsust, kvaliteeti ja toimetuste sõltumatust; arvestades, et võrdsed tingimused Euroopa tasandil on vajalikud tagamaks, et otsingumootorid, sotsiaalmeediaplatformid ja muud kõrgtehnoloogiahiid järgivad ELi digitaalse ühtse turu eeskirju sellistes valdkondades nagu eraelu puutumatus ja konkurents;
- T. arvestades, et ajakirjanikud vajavad otsest, vahetut ja takistusteta juurdepääsu avaliku sektori asutuste teabele, et neilt asutustelt nõuetekohaselt aru pärida;
- U. arvestades, et nii uurimisõiguse alusel kui ka rikkumisest teatajate käest saadud teave täiendab üksteist ning on oluline selleks, et ajakirjanikud saaksid täita oma ülesannet tegutseda avalikes huvides;
- V. arvestades, et ajakirjanikud vajavad täielikku õiguskaitset, et kasutada ja levitada avalikku huvi pakkuvat teavet oma töös;
- W. arvestades, et õigus nõuda ja saada teavet avalikelt haldusasutustelt on endiselt ebaühtlane ja puudulik kogu Euroopa Liidus;

Neljapäev, 3. mai 2018

- X. arvestades, et meediasektor etendab keskset rolli igas demokraatlikus ühiskonnas; arvestades, et majanduskriisi mõju koos sotsiaalmeedia platvormide ja muude kõrgtehnoloogiahiidude samaaegse kasvamise ja ülimalt selektiivse reklaamituluga on suurendanud märkimisväärselt meediakeskkonna osalejate, sealhulgas sõltumatute ajakirjanike töötingimuste ebakindlust ja sotsiaalset ebakindlust, mis on toonud ajakirjanduses kaasa ametialaste, sotsiaalsete ja kvaliteedistandardite järsu langemise, mis võib negatiivselt mõjutada nende toimetuste sõltumatust;
- Y. arvestades, et Euroopa Nõukogu Euroopa Audiovisuaalvaldkonna Vaatluskeskus on mõistnud hukka digitaalse duopoli tekki-mise, mille puhul Google ja Facebook moodustavad kuni 85 % kogu digitaalse reklaamituru kasvust 2016. aastal, seades ohtu traditsiooniliste, reklaamituludest rahastatud meediaettevõtete tuleviku, nagu ärilised telekanalid, ajalehed ja ajakirjad, mille publikuni jõudmine on palju piiratum;
- Z. arvestades, et laienemispoliitika raames on komisjonil kohustus nõuda täielikku kinnipidamist Kopenhaageni kriteeriumidest, sealhulgas väljendus- ja meediavabadusest, ja et EL peaks seepärast andma selles valdkonnas kõrgeimate standardite osas eeskuju; arvestades, et kui riigid on juba kord ELi liikmed, on nad vastavalt ELi aluslepingutele ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale jätkuvalt ja ühemõtteliselt kohustatud järgima seal sätestatud inimõiguste alaseid kohustusi, ning arvestades, et sõna- ja meediavabaduse austamine liikmesriikides peaks olema allutatud regulaarsele kontrollile; arvestades, et EL säilitab ülemaailmsel tasandil usaldusväärsuse vaid siis, kui ajakirjandus- ja meediavabadust kaitstakse ja austatakse ka liidus endas;
- AA. arvestades, et teadusuuringutes leitakse järjepidevalt tõendeid, et meediasektorites on naised vähemuses, eriti loovates rollides, ja tugevalt alaesindatud juhtivatel otsustustasanditel; arvestades, et uuringud naiste osalemisest ajakirjanduses näitavad, et kuigi ajakirjandusega alustajate seas on võrdlemisi hea sooline tasakaal, iseloomustab otsustuspädevuse vastutuste jaotust märkimisväärne sooline ebavõrdsus;
- AB. arvestades, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja Euroopa Liidu lepingu sätteid, millega tagatakse nende põhimõtete austamine, viiakse ellu positiivsete meetmete võtmisega, et edendada meediavabadust ja mitmekesisust, kvaliteeti, juurdepääsu ja teabe kättesaadavust (positiivne vabadus), kuid nendega nõutakse ka riigiasutuste tegevusetust kahjuliku agressiooni vältimiseks (negatiivne vabadus);
- AC. arvestades, et ebaseaduslik ja meelevaldne jälgimine, eriti kui see toimub massiliselt, on vastuolus inimõiguste ja põhivabadustega, muu hulgas väljendusvabadusega – mis hõlmab meediavabadust ja ajakirjandusallikate konfidentsiaalsuse kaitset – ning õigusega privaatsusele ja andmekaitsele; arvestades, et internet ja sotsiaalmeedia etendavad rolli vihakõne levikus ja radikaliseerumise soodustamisel, mis viib vägivaldse äärmusluseni, levitades ebaseaduslikku sisu, mis toob kahju eelkõige noortele; arvestades, et selliste nähtuste vastu võitlemine nõuab tihedat ja kooskõlastatud koostööd kõigi asjaosaliste vahel kõigil valitsustasanditel (kohalik, piirkondlik ja riiklik), aga ka kodanikuühiskonna ja erasektoriga; arvestades, et tõhusates julgeoleku- ja terrorismivastastes seadustes ja tegevuses ning vihakõne ja vägivaldse äärmusluse vastu võitlemiseks ja selle ennetamiseks võetavates meetmetes tuleks alati järgida põhiõigustega seotud kohustusi, et vältida mis tahes vastuolu sõnavabaduse kaitsega;
- AD. arvestades, et Euroopa Nõukogu arvamuse kohaselt on rikkumisest teatamine väljendusvabaduse põhiaspekt ning täidab rikkumiste tuvastamises ja neist teatamises ning demokraatliku vastutuse ja läbipaistvuse tugevdamises keskset rolli; arvestades, et rikkumisest teatamine on oluline teabeallikas võitluses organiseeritud kuritegevuse vastu, avalikus ja erasektoris esinevate korruptsioonijuhtumite uurimisel, tuvastamisel ja avalikustamisel ning eraettevõtete maksustamise vältimise skeemide avastamisel; arvestades, et rikkumisest teatajate piisav kaitse ELi, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, samuti rikkumisest teatajate olulist rolli ühiskonnas tunnustava kultuuri edendamine on sellise rolli tõhususe tagamise eeltingimused;
- AE. arvestades, et seoses võitlusega korruptsiooni ja haldusomavoli vastu ELis peaks uuriv ajakirjandus pälvida erilist tähelepanu ja rahalist toetust kui üldist hüve teeniv vahend;

Neljapäev, 3. mai 2018

- AF. arvestades, et meedia mitmekesisuse vaatlusvahendi andmetel on meediaomand jätkuvalt väga kontsentreeritud ja see kujutab endast märkimisväärset ohtu meediasisus esindatud teabe ja seisukohtade mitmekesisusele;
- AG. arvestades, et ELi asjade ning ELi institutsioonide ja ametite töö kajastamise suhtes tuleks kohaldada meedia mitmekesisuse ja -vabaduse kriteeriume võrdsetel alustel liikmesriikide uudiste katmisega, ja sel peaks olema mitmekeelne tugi, et jõuda võimalikult paljude ELi kodanikeni;
1. palub liikmesriikidel võtta asjakohased meetmed, sealhulgas tagada piisav avaliku sektori rahastamine, et kaitsta ja edendada mitmekesist, sõltumatut ja vaba, demokraatliku ühiskonna teenistuses olevat meediat, sealhulgas väljendus- ja teabevabaduse põhiõiguse tagamiseks soodsa keskkonna ülioluliseks komponendiks oleva avalik-õigusliku meedia, kogukonnameedia ja rohujuures tasandi meedia sõltumatust ja kestlikkust;
 2. rõhutab seadusandjate, ajakirjanike, kirjastajate ja internetivahendajate jagatud vastutust, kuid ka kodanike kui teabe tarbijate vastutust;
 3. palub ELi institutsioonidel tagada, et kõigis nende otsustes, meetmetes ja poliitikasuundades rakendatakse täiel määral ELi põhiõiguste hartat – sel viisil toetatakse põhilikult meedia mitmekesist ja meediavabadust ning kaitstakse seda riigivõimude sobimatu mõjutamise eest; sellega seoses palub komisjonil näha oma seadusandlike ettepanekute hindamiseks ette inimõiguslased mõjuhindamised ning teha kooskõlas Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta asjakohase resolutsiooniga ettepanek ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta;
 4. rõhutab vajadust kehtestada sõltumatud seiremehhanismid, et hinnata meediavabaduse ja meedia mitmekesisuse olukorda ELis, et edendada ja kaitsta Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 11 ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklis 10 sätestatud õigusi ja vabadusi, ning viivitamata reageerida nende võimalikele ohtu sattumistele ja rikkumistele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täielikult toetama ja tugevdama selleks juba välja töötatud vahendeid, näiteks meedia mitmekesisuse vaatlusvahendit ning Euroopa Nõukogu ajakirjanduse kaitse ja ajakirjanike turvalisuse platvormi;
 5. palub komisjonil kui aluslepingute täitmise järelevalvajal käsitleda liikmesriikide valitsuste katseid kahjustada meediavabadust ja meedia mitmekesist kui võimu tõsist ja süsteemset kuritarvitamist ning rünnakut Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud Euroopa Liidu põhiväärtuste vastu, mida need endast ka kujutavad, pidades silmas asjaolu, et sõna- ja arvamusvabadus on põhiõigused ning et meediavabadus, mitmekesisus ja sõltumatus etendavad demokraatlikus ühiskonnas olulist rolli, sealhulgas tegutsedes valitsuse ja riigivõimu kontrollijana;
 6. kutsub liikmesriike üles vaatama sõltumatult läbi oma asjaomased õigusaktid ja tavad, et kaitsta sõnavabadust ning meediavabadust ja mitmekesist;
 7. väljendab sügavat muret liikmesriikides ikka veel ajakirjanike ja meediatöötajate vastu nende tegevuse tõttu suunatud väärkohtlemise, kuritegude ja surmaga lõppenud rünnakute pärast; nõuab tungivalt, et liikmesriigid teeksid kõik endast oleneva, et hoida selline vägivald ära, tagada vastutus ja vältida karistamatust ning kindlustada ohvritele ja nende perekondadele juurdepääs asjakohastele õiguskaitsevahenditele; kutsub liikmesriike üles looma koostöös ajakirjanike organisatsioonidega sõltumatut ja erapooleletut reguleerivat asutust, et jälgida, dokumenteerida ja anda aru ajakirjanike vastu suunatud ähvardustest ja vägivallast ning tegeleda ajakirjanike kaitse ja turvalisusega riigi tasandil; lisaks palub liikmesriikidel rakendada täies ulatuses Euroopa Nõukogu soovitud CM/Rec(2016)4 ajakirjanduse kaitse ning ajakirjanike ja muude meediakeskkonna osalejate turvalisuse kohta;
 8. väljendab muret ajakirjanike töötingimuste halvenemise ja psühholoogilise vägivalla pärast, mille tunnistajaks nad on; kutsub seetõttu liikmesriike üles koostama riiklike tegevuskavasid tihedas koostöös ajakirjanike organisatsioonidega, et parandada ajakirjanike töötingimusi ning tagada, et ajakirjanikest ei saaks ka psühholoogilise vägivalla ohvreid;
 9. on mures meediavabaduse olukorra pärast Maltal pärast korrupsioonivastase ajakirjaniku Daphne Caruana Galizia mõrva oktoobris 2017, keda ka ahistati – sealhulgas arestiti tema pangakontod õiguskaitse määrusega – ja keda ähvardasid hargmaised ettevõtjad;

Neljapäev, 3. mai 2018

10. mõistab karmilt hukka Slovaki uuriva ajakirjaniku Ján Kuciaki ja tema elukaaslase Martina Kušnírová mõrvamise;
11. peab tervitatavaks otsust anda Euroopa Parlamendi pressisaalile mõrvatud ajakirjaniku Daphne Caruana Galizia nimi; kordab sellega seoses oma nõudmist, et Euroopa Parlament annaks välja temanimelise iga-aastase uuriva ajakirjanduse auhinna;
12. kutsub esimeeste konverentsi üles esitama ettepaneku selle kohta, kuidas Euroopa Parlament saaks avaldada austust Ján Kuciaki tehtud tööle, ning kaaluma võimalust anda Euroopa Parlamendi ajakirjanduspraktikale tema nimi;
13. kutsub liikmesriike üles täielikult toetama Piirideta Reporterite algatust luua ÜRO peasekretäri eriesindaja, kes hakkaks tegelema ajakirjanike turvalisusega;
14. palub liikmesriikidel luua ja säilitada nii õigusaktides kui ka tegelikkuses ajakirjanikele ja muudele meediaosalistele – sealhulgas välisajakirjanikele, kes tegelevad ajakirjandustööga liikmesriikides – ohutu ja turvalise keskkonna, mis võimaldab neil töötada täiesti sõltumatult ja ilma põhjendamatu sekkumiseta, nagu vägivallega ähvardamine, ahistamine, rahaline, majanduslik ja poliitiline surve, konfidentsiaalsete allikate ja materjalide avalikustamisele sundimine ning sihipärane jälgimine; rõhutab, et liikmesriigid peavad seoses eespool nimetatud tegudega tagama tõhusad õiguskaitsevahendid ajakirjanikele, kelle töötamisvabadus on ohus, et vältida enesetsensuuri; toonitab, et kui kaalumisel on ajakirjanike turvalisuse nimel võetavad meetmed, on oluline rakendada sootundlikku käsitlusviisi;
15. rõhutab, kui oluline on, et täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja Euroopa Sotsiaalharta nõuetega tagataks ajakirjanikele ja meediatöötajatele asjakohased töötingimused, mis aitaks hoida ära liigse sisemise ja välise surve, sõltuvuse, haavatavuse ja ebastabiilsuse ja seega ka enesetsensuuri ohu; toonitab, et turg üksinda ei saa sõltumatut ajakirjandust tagada ega edendada; palub seepärast komisjonil ja liikmesriikidel edendada ja töötada välja uusi sotsiaalselt kestlikke majandusmudeleid, mille eesmärk on rahastada ja toetada kvaliteetset ja sõltumatut ajakirjandust, ning tagada üldsuse tõene teavitamine; kutsub liikmesriike üles tugedama rahalist tuge avalike teenuste pakkujatele ja uurivale ajakirjandusele, kuid hoiduma osalemast toimetuse otsustes;
16. mõistab hukka valitsuste katsed vaigistada kriitilist meediat ning lammutada meediavabadus ja meedia mitmekesisus, sealhulgas läbimõeldumatel viisidel, mis harilikult Euroopa Nõukogu ajakirjanduse kaitse ja ajakirjanike turvalisuse platvormil hoiatusteadet ei tekita, näiteks see, kui valitsuse liikmed ja nende semud ostavad kokku kommertsmeedia väljaandeid ja kaaperdavad avalik-õigusliku meedia, et see vastaks nende erihuvidele;
17. rõhutab vajadust toetada ja laiendada ajakirjanduse ja meediavabaduse Euroopa keskuse tegevuse ulatust, eriti selle antavat õigusabi ohus olevatele ajakirjanikele;
18. toonitab, et meediatöötajad töötavad tihti ebakindlates töötingimustes, mis puudutab nende lepinguid, palkasid ja sotsiaalseid tagatisi, ning see ohustab nende võimet korralikult töötada ja takistab seega meediavabadust;
19. tunnustab, et sõnavabadusele võib seada muu hulgas teiste inimeste õiguste ja maine kaitse huvides piiranguid, tingimusel et need on ette nähtud seadusega, neil on õiguspärane eesmärk ja need on demokraatlikus ühiskonnas vajalikud; väljendab siiski muret selle pärast, et kuritegelikku laimu käsitlevad seadused võivad avaldada negatiivset ja halvavat mõju sõnavabadusele, ajakirjandusvabadusele ja avalikule arutelule; kutsub liikmesriike üles hoiduma kuritegelikku laimu käsitlevate seaduste mis tahes väärkasutamisest, luues õiglase tasakaalu sõnavabadusõiguse ja õiguse vahel era- ja perekonnaelu austamisele, k.a maine, tagades samal ajal õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile ning vältides ülemäära suuri ja ebaproportsionaalseid trahve ja karistusi kooskõlas Euroopa Inimõiguste Kohtus kehtestatud kriteeriumidega;
20. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekut direktiivi kohta, mis oleks suunatud üldsuse osalemise vastaste strateegiliste hagide (SLAPP) vastu, et kaitsta ELi sõltumatut meediat pahatahtlike kohtuasjade eest, mille eesmärk on sundida neid vaikima või neid hirmutada;
21. on seisukohal, et demokraatlikes protsessides osalemise aluseks on esmajoones tõhus ja mittediskrimineeriv juurdepääs teabele ja teadmistele; nõuab, et EL ja liikmesriigid töötaksid välja asjakohased poliitikameetmed, et saavutada interneti üldine kättesaadavus ja tunnustada internetile juurdepääsu – sealhulgas võrgu neutraalsust – põhiõigusena;

Neljapäev, 3. mai 2018

22. taunib USA föderaalsete sideameti (Federal Communications Commission) otsust tühistada 2015. aasta võrgu neutraalsust käsitlevad eeskirjad, ja rõhutab, et otsusel võivad olla ülemaailmselt ühendatud digitaalses maailmas negatiivsed tagajärjed teabele juurdepääsu õigusele ilma diskrimineerimiseta; palub, et EL ja liikmesriigid jätkaksid võrgu neutraalsuse põhimõtte tugevdamist, tuginedes Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Ühendatud Ameti (BEREC) suunistele riikide reguleerivate asutustele Euroopa võrgu neutraalsuse eeskirjade rakendamiseks ja arendades neid edasi;

23. toonitab, kui olulist rolli täidab sõltumatu ja mitmekesine meedia poliitilises mõttevahetuses ning õiguses mitmekesisele teabele nii valimisperioodidel kui ka vahepealsel ajal; rõhutab vajadust tagada täielik sõnavabadus kõikidele poliitilistele osalejatele kooskõlas rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise rahvusvahelise konventsiooni sätetega, ning lähtuda eetriaja andmisel avalik-õigusliku ringhäälingu kanalitel ajakirjanduslikest ja kutsealastest kriteeriumidest, mitte nende institutsioonilisest esindatusest või poliitilistest vaadetest;

24. palub liikmesriikidel ja komisjonil hoiduda võtmast tarbetuid meetmeid, mille eesmärk on piirata meelevaldselt juurdepääsu internetile ja põhiliste inimõiguste kasutamist või kontrollida üldkasutatavaid sidesüsteeme, nagu meediaväljaannete ja/või veebisaitide asutamist ja käiguhoidmist käsitlevate repressiivsete eeskirjade vastuvõtmine, erakorraliste seisukordade meelevaldne kehtestamine, tehniline kontroll digitaal tehnoloogia üle – st digitaalruumide blokeerimine, filtreerimine, segamine ja sulgemine – või kontrollimeetmete faktiline privatiseerimine, survestades vahendajaid võtma meetmeid internetisisu piiramiseks või kustutamiseks; nõuab, et EL ja liikmesriigid ennetaksid ka olukorda, kus niisuguseid meetmeid võtavad eraettevõtjad;

25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama täieliku läbipaistvuse selles osas, kuidas eraettevõtjad ja valitsused kasutavad algoritme, tehisintellekti ja automatiseeritud otsuseid, mida ei tohiks rakendada ja arendada selliselt, et see võib põhjustada internetisisu meelevaldse blokeerimise, filtreerimise ja kõrvaldamise (või kavatsusega seda saavutada), ning tagama, et mis tahes ELi digitaalvaldkonna poliitika ja strateegia tuleb koostada lähtuvalt inimõigustel põhinevast lähenemisviisist, selles nähakse ette sobivad abinõud ja kaitsemeetmed ning järgitakse täielikult Euroopa Liidu põhiõiguste harta ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni asjakohaseid sätteid;

26. kordab, et küberkiusamine, kätemaksuporno ja laste seksuaalset kuritarvitamist kujutav materjal on meie ühiskonnas üha suurem probleem ja sel võib olla äärmiselt tõsine mõju, eriti noortele ja lastele, ning rõhutab, et alaealiste huve ja õigusi tuleb massiteabehandluse kontekstis täielikult austada; soovib, et kõikidel liikmesriikidel koostada kõnealuse nähtuse käsitlemiseks tulevikku suunatud õigusaktid, sealhulgas sätted, mis puudutavad sotsiaalmeedias sellise sisu tuvastamist, märgistamist ja kõrvaldamist, mis inimväärlikust ilmselgelt kahjustab; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tugevdama jõupingutusi, et suurendada tõhusa vastupropaganda narratiivide loomist ja anda selged suunised, mis tagavad õiguskindluse ja prognoositavuse kasutajatele, teenuseosutajatele ja internetisektorile tervikuna, tagades samal ajal võimaluse saada õiguskaitset kooskõlas siseriikliku õigusega, et reageerida sotsiaalmeedia terroristlikele eesmärkidele väärkasutusele; rõhutab aga, et internetisisu piiravaid või kõrvaldavaid meetmeid tuleks võtta üksnes selgesõnaliselt täpsustatud legitiimsete asjaolude korral ja range õigusliku järelevalve all kooskõlas rahvusvaheliste standardite, Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika ning Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 52;

27. võtab teadmiseks komisjoni edendatava internetis leviva vihakõne vastase võitluse tegevusjuhendi; juhib tähelepanu sellele, et eraettevõtetele on jäetud ulatuslik kaalutlusruum selle kindlaksmääramisel, mida kujutab endast „õigusvastatus“, ning nõuab sellise kaalutlusruumi piiramist, et vältida mis tahes tsensuuri ohtu ja sõnavabaduse meelevaldset kitsendamist;

28. kinnitab, et anonüümsus ja krüpteerimine on olulised vahendid, millega kasutada demokraatlikke õigusi ja vabadusi, suurendada digitaalses taristus ja sidesüsteemis usaldust ning kaitsta ajakirjanduses allikate konfidentsiaalsust; teadvustab, et krüpteerimine ja anonüümsus tagavad eraelu puutumatuse ja ohutuse, mis on vajalikud arvamus- ja sõnavabadusõiguse kasutamiseks digitaalajastul, ja tuletab meelde, et vaba juurdepääs teabele tähendab tingimata ka nende isikuandmete kaitsmist, mida internetis tegutsevad kodanikud sinna jäätavad; võtab teadmiseks asjaolu, et krüpteerimine ja anonüümsus võivad ühtlasi põhjustada ka kuritarvitamist ja väärkäitumist ning raskendada kuritegevuse ennetamist ja uurimiste läbiviimist, millele osutavad õiguskaitse ja terrorismivastase võitluse ametnikud; tuletab meelde, et krüpteerimis- ja anonüümsusalased piirangud peavad olema kooskõlas seaduslikkuse, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtetega; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles täielikult toetama ja rakendama soovitusi, mis on esitatud arvamus- ja sõnavabaduse kaitse ja edendamise tegevla ÜRO eriraportööri 22. mai 2015. aasta aruandes, mis käsitleb krüpteerimise ja anonüümsuse kasutamist digitaalside puhul;

Neljapäev, 3. mai 2018

29. kutsub üles koostama eetikakoodekseid nii ajakirjanikele kui ka meediaväljaannete juhtimises osalejatele, et tagada ajakirjanike ja meediaorganisatsioonide täielik sõltumatus;

30. rõhutab, et õiguskaitse- ja kohtuasutused seisavad võrgus toimepandavate kuritegude uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel silmitsi paljude takistustega ka erinevuste tõttu liikmesriikide seadustes;

31. märgib, et arenevas digitaalmeedia ökosüsteemis on kerkinud esile uued vahendajad, kellel on võimalus mõjutada ja kontrollida teavet ja ideid internetis, omandades n-ö valvekoera ülesanded ja volitused; rõhutab, et on vaja piisavat hulka sõltumatuid ja iseseisvaid internetikanaleid, -teenuseid ja -allikaid, mis suudavad esitada avalikkusele üldist huvi pakkuvates küsimustes mitmekeelseid arvamusi ja demokraatlikke ideid; kutsub liikmesriike üles arendama selles valdkonnas uusi või olemasolevaid riiklikke poliitika- ja meetmeid;

32. tunnistab, et uus digitaalne keskkond on süvendanud väärinfo ehk nn võlts- või libauudiste leviku probleemi; tuletab sellegipoolest meelde, et tegemist ei ole uue nähtusega ning samuti ei piirdu see internetiga; rõhutab, kui oluline on tagada õigus kvaliteetsele teabele, suurendades kodanike juurdepääsu usaldusväärsele teabele ja vältides väärteabe levikut internetis ja väljaspool internetti; tuletab meelde, et terminit „libauudised“ ei tohiks kunagi kasutada selleks, et õhustada rahva usaldust meedia vastu ning diskrediteerida või kriminaliseerida kriitiliste seisukohtade väljendajaid; väljendab muret võimaliku ohu pärast, mida libauudiste mõiste võib endast kujutada sõna- ja väljendusvabadusele ning meedia sõltumatusele, rõhutades samas libauudiste leviku negatiivset mõju poliitilise arutelu kvaliteedile ning kodanike teadlikule osalemisele demokraatlikus ühiskonnas; rõhutab, kui oluline on tagada tõhusad isereguleerivad mehhanismid, mis põhinevad täpsuse ja läbipaistvuse põhimõtetel, ja näha ette nõuetekohased kohustused ja vahendid allika kontrollimiseks, ning faktide kontroll kolmandast isikust sõltumatu ja erapooletu faktide kontrollimise organisatsioonide poolt, et tagada teabe objektiivsus ja selle kaitse;

33. soovib sotsiaalmeedia ettevõtjatel ja veebipõhistel platvormidel töötada välja vahendeid, mis võimaldavad kasutajatel anda võimalikest libauudistest teada ja neid märgistada, et hõlbustada kiiret vigade parandust ning võimaldada need läbi vaadata sõltumatul ja erapooletul kolmandast isikust asjaolude kontrollimise organisatsioonil, kelle ülesanne on tagada libauudiste ja väärinfo täpsed määratlused, et kahandada erasektori osalejatele jäetud kaalutusruumi, ning jätkata libauudistena kindlaks tehtud teabe esitamist ja märgistamist, et ergutada avalikku arutelu ja ennetada uuesti sama väärinfo esilekerkimist teistsugusel kujul;

34. tunneb heameelt komisjoni otsuse üle luua võltsuudiste ja veebis leviva väärinfo küsimustega tegelev kõrgetasemeline eksperidirühm, mis koosneb kodanikuühiskonna, sotsiaalmeedia platvormide, uudiseid tootvate meediaorganisatsioonide, ajakirjanike ning teadlaste esindajatest, et analüüsida neid tähtsaid ohte ja teha ettepanekuid meetmete võtmiseks nii ELi kui ka riiklikul tasandil;

35. rõhutab veebikeskkonnas tegutsevate osalejate vastutust kontrollimata või tegelikkusele mittevastava teabe levitamisest hoidumise eest üksnes selle nimel, et suurendada võrguliiklust näiteks nn *clickbaiti* kasutamiseiga;

36. tunnistab, et kirjastajate roll ning pühendumine uurivale, professionaalsele ja sõltumatule ajakirjandusele on hädavajalik, et võidelda libauudiste leviku vastu, ja rõhutab vajadust tagada mitmekesine toimetustliku meediasisu kestlikkus; ergutab nii komisjoni kui ka liikmesriike investeerima piisavaid rahalisi vahendeid meediaalasesse ja digitaalsesse kirjaoskusesse ning kommunikatsioonistrateegiate väljatöötamise koos rahvusvaheliste ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega, et kodanikke ja internetikasutajaid võimendada kahtlasi teabeallikaid ära tundma ja neist teadlikud olema ning avastama ja paljastama tahtlikku valesisu ja propagandat; ergutab sel eesmärgil liikmesriike integreerima meedia- ja infoalase kirjaoskuse riiklikesse haridussüsteemidesse; kutsub komisjoni üles kaaluma parimaid tavasid riiklikul tasandil, et tagada ajakirjanduse kvaliteet ja avaldatud teabe usaldusväarsus;

37. kordab, et igal inimesel on õigus otsustada oma isikuandmete saatuse üle, eelkõige ainuõigus kontrollida isikuandmete kasutamist ja avaldamist, ning õigus olla unustatud, mida määratletakse kui võimalust nõuda enda väärikust kahjustada võiva sisu kõrvaldamist sotsiaalmeediast ja otsingusaitidelt;

Neljapäev, 3. mai 2018

38. teadvustab asjaolu, et internet ja üldisemalt digitaalkeskonna areng on avardanud mitme inimõiguse kohaldamisala, mis ilmneb näiteks Euroopa Liidu Kohtu 13. mai 2014. aasta otsusest kohtuasjas C-131/12 Google Spain SL ja Google Inc. vs. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) ja Mario Costeja González⁽¹⁾; kutsub sellega seoses ELi institutsioone üles käivitama kaasava protsessi, et koostada Euroopa internetikasutajate õiguste harta, võttes arvesse liikmesriikides välja kujunenud parimaid tavasid – eriti Itaalia deklaratsiooni internetiõiguste kohta – ning kasutada neid viitealusena koos asjaomaste Euroopa ja rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktidega digitaalvaldkonna reguleerimiseks;

39. rõhutab rikkumisest teatajate tähtsat rolli avaliku huvi kaitsel ning avaliku aruandekohustuse täitmise ja ausa käitumise soodustamisel nii avalikus kui ka erasektoris; kordab oma üleskutset komisjonile ja liikmesriikidele luua ja rakendada Euroopa ühiste õigusaktide piisav, täiustatud ja terviklik raamistik rikkumisest teatajate kaitsmiseks, toetades täielikult Euroopa Nõukogu soovitusi ning parlamendi 14. veebruari ja 24. oktoobri 2017. aasta resolutsioone; peab vajalikuks tagada, et teatamismehhanismid oleksid kättesaadavad, ohutud ja turvalised, ning et rikkumisest teatajate ja uurivate ajakirjanike väiteid uuritaks professionaalselt;

40. rõhutab, et rikkumisest teatajate õiguslik kaitse tugineb teabe avalikustamise korral eelkõige üldsuse õigusele seda saada; rõhutab, et rikkumisest teataja ei tohiks kaotada kaitset üksnes seetõttu, et ta on teinud vea faktiliste asjaolude hindamisel või et tema tajutud oht üldsuse huvidele ei realiseerunud, kui rikkumisest teatajal oli teavitamise hetkel põhjendatud alus uskuda oma teate õigsusesse; tuletab meelde, et isikuid, kes teadlikult edastavad pädevatele asutustele valet või eksitavat teavet, ei tuleks pidada rikkumisest teatajaks ja seega ei peaks nad kaitsemehhanismidest kasu saama; rõhutab samuti, et igäihel, kes on otseselt või kaudselt kandnud kahju ebatäpse või eksitava teabe avalikustamise tõttu, peaks olema õigus kasutada tõhusaid õiguskaitsevahendeid;

41. innustab nii komisjoni kui ka liikmesriike võtma meetmeid, millega kaitsta teabeallikate konfidentsiaalsust, et vältida diskrimineerimist või ähvardusi;

42. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et ajakirjanikele antakse sobivad vahendid, et nõuda ja saada teavet ELi ja liikmesriikide haldusasutustelt vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta dokumentidele, ilma et nad puutuksid kokku meelevaldsete juurdepääsuõiguse andmisest keeldumise otsustega; märgib, et teave, mis on saadud uurimisõiguse abil ajakirjanike või kodanike poolt, sealhulgas teave, mis on saadud rikkumisest teatajatelt, on nii täiendav kui ka oluline selleks, et ajakirjanikud saaksid avalikes huvides oma ülesandeid täita; kordab, et juurdepääs avalikele allikatele ja sündmustele peaks sõltuma objektiivsetest, mittediskrimineerivatest ja läbipaistvatest kriteeriumidest;

43. rõhutab, et ajakirjandusvabaduseks on vaja sõltumatust poliitilisest ja majanduslikust võimust, mis tähendab võrdset kohtlemist sõltumata toimetuse suunitlusest; kordab, kui oluline on säilitada ja kaitsta ajakirjandust, mis saab kasu mehhanismidest, mille abil välditakse koondumist ühteainsasse, monopolistlikusse või kvaasi-monopolistlikusse rühma, tagades vaba konkurentsi ja toimetuste mitmekesisuse; kutsub liikmesriike üles võtma kasutusele meediaomandi reguleerimise ja seda rakendama, et vältida meediasektori omandi horisontaalset koondumist ning kaudset ja meediapiire ületavat omandit, ning tagama läbipaistvuse, avalikustamise ja kodanike jaoks hõlpsa juurdepääsu teabele meedia omandisuhete, rahastamisallikate ja juhtimise kohta; rõhutab, kui tähtis on rakendada asjakohaseid piiranguid meediaomandile seoses isikutega, kes on avaliku sektori teenistuses, ning tagada sõltumatu järelevalve ja vastavuse tagamise mehhanismid, et vältida huvide konflikti ja nn pöördkuse efekti; on seisukohal, et audiovisuaalmeedia sektori tõhusa järelevalve tagamiseks on hädavajalikud sõltumatud ja erapooletud riiklikud ametiasutused;

44. nõuab tungivalt, et liikmesriigid töötaksid välja oma strateegilise võimekuse ja kaasaksid kohalikke kogukondi ELis ja ELi naaberriikides, et edendada mitmekesisest meediakeskkonda ja tutvustada ELi poliitikat sidusalt ja tõhusalt;

45. kutsub liikmesriike üles täielikult toetama Euroopa Nõukogu ministrite komitee soovitusi liikmesriikidele meedia mitmekesisuse ja meediaomandi läbipaistvuse kohta, mis võeti vastu 7. märtsil 2018;

46. tuletab meelde olulist osa, mida täidab avalik-õigusliku meedia mitmekesisuse säilitamisel, nagu on toonitatud aluslepingute protokollis nr 29; kutsub liikmesriike üles andma neile piisavad rahalised ja tehnilised vahendid, mis on vajalikud nende sotsiaalse ülesande täitmiseks ja avalike huvide teenimiseks; kutsub liikmesriike selleks üles tagama nende toimetuste sõltumatuse, kaitses neid selgelt määratletud reguleerivate raamistike abil mis tahes valitsuse, poliitilise või äri seotud sekkumise ja mõju eest, kindlustades samal ajal kõikidele avaliku sektori asutustele ja üksustele, kes teostavad oma volitusi sellistes valdkondades nagu ringhääling ja telekommunikatsioon, täieliku haldusliku iseseisvuse ja sõltumatuse;

(¹) ECLI:EU:C:2014:317.

Neljapäev, 3. mai 2018

47. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kohandaksid riiklikele ringhäälinguettevõtetele litsentside andmise poliitikat kooskõlas meedia mitmekesisuse austamise põhimõttega; rõhutab, et makstavaid tasusid ja litsentside väljastamisega seotud kohustuste rangust tuleks kontrollida ning see ei tohiks kahjustada meediavabadust;
48. kutsub komisjoni üles kontrollima, kas liikmesriigid väljastavad oma ringhäälingulube objektiivsete, läbipaistvate, erapoole- tute ja proportsionaalsete kriteeriumide alusel;
49. osutab, et meediavabaduse ja mitmekesisuse tõhusaks kaitsmiseks tuleks keelustada või muuta vähemalt täiesti läbipaistvaks selliste äriühingute osalemine riigihangetes, mille lõplikule omanikule kuulub ka meediafirma; teeb ettepaneku, et liikmesriikidel peaks olema kohustus esitada korrapäraselt aruandeid meediaettevõtjate riikliku rahastamise kohta ning et kõiki meediaomanikele eraldatud riiklike vahendeid tuleks korrapäraselt kontrollida; rõhutab, et meediaomanikke ei oleks tohtinud süüdi mõista üheski kuriteos;
50. rõhutab, et meediaorganisatsioonidele antav riiklik toetus tuleks anda mittediskrimineerivate, objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel, mis tuleks teha eelnevalt teatavaks kõikidele kogu meediale;
51. tuletab meelde, et liikmesriigid peaksid otsima võimalusi meedia toetamiseks, tagades näiteks käibemaksu neutraalsuse, nagu parlament soovitas oma 13. oktoobri 2011. aasta resolutsioonis käibemaksu tuleviku kohta ⁽¹²⁾, ning toetades meediaga seotud alga- tusi;
52. kutsub komisjoni üles eraldama ELi eelarves alalised ja piisavad rahalised vahendid, et toetada meedia mitmekesisuse ja mee- diavabaduse keskuse juures toimivat meedia mitmekesisuse vaatlusvahendit, ning looma iga-aastase mehhanismi ohtude hindamiseks meedia mitmekesisusele liikmesriikides; rõhutab, et sama mehhanismi tuleks kohaldada selleks, et mõõta meedia mitmekesisust kan- didaatriikides, ja et meedia mitmekesisuse vaatlusvahendi tulemustel peaks olema läbirääkimiste edenemisele tegelik mõju;
53. kutsub komisjoni üles jälgima meediavabadust ja mitmekesisust kõigis liikmesriikides, koguma selle kohta teavet ja statistikat ning analüüsima põhjalikult juhtumeid, kus rikutakse ajakirjanike põhiõigusi, austades sealjuures subsidiaarsuse põhimõtet;
54. rõhutab vajadust tõhustada parimate tavade jagamist liikmesriikide audiovisuaalsektori reguleerivate asutuste vahel;
55. palub komisjonil võtta arvesse Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2016. aasta resolutsioonis (ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta) sisalduvaid soovitusi, kutsub sellega seoses komisjoni üles lisama meedia mit- mekesisuse vaatlusvahendi tulemused ja soovitused ohtude kohta meedia mitmekesisusele ja meediavabadusele ELis iga-aastasessse aruandesse demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste kohta;
56. kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et tugevdada kõigi kodanike meediapädevust ja edendada nendele mõeldud koolitus- ja haridusalgatusi formaalse, mitteformaalse ja informaalse hariduse kaudu, lähtudes elukestva õppe perspektiivist, ning samuti pöörates erilist tähelepanu õpetajate esialgsele ja jätkuvale koolitamisele ja toetamisele, ning soodustades dialoogi ja koostööd haridus- ja koolitussektori ning kõigi asjaomaste sidusrühmade, kaasa arvatud meediatöötajate, kodanikuühiskonna ja noorteorgani- satsioonide vahel; kinnitab veel kord vajadust toetada eakohaste uudsete vahendite kasutamist võimestamise ja veebiturvalisuse eden- damiseks kooliprogrammide kohustusliku osana ning vajadust kaotada digitaalne lõhe nii konkreetsete tehnoloogilise kirjaoskuse projektide kaudu kui ka piisavate investeeringute tegemisega taristusse, et tagada üldine juurdepääs teabele;
57. rõhutab, et meediasisu kasutamise ja loomise suhtes kriitilise hindamis- ja analüüsisioskuse väljaarendamine on väga oluline, et inimesed mõistaksid päevakajalisi teemasid ja panust ühiskondlikku ellu ning oleksid kursis üha keerulisemast ja omavahel ühendatud meediakeskkonnast tulenevate pöördeliste võimaluste ja ohtudega; rõhutab, et meediapädevus on väga oluline kodanike võimestav demokraatlik oskus; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama välja konkreetsed meetmed, et edendada ja toetada meediapädevust käsitlevaid projekte, nagu katseprojekt „Meediaoskus kõigile“, ning töötama Euroopa Liidu hariduspoliitika lahutamatu osana välja tervikliku meediapädevuse poliitika, mis on suunatud kõikidele vanuserühmadele ja igat liiki meediale ning mida asjakohaselt toeta- takse, kasutades ELi vastavaid rahastamisvõimalusi, nagu Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ning programm „Horisont 2020“;

⁽¹²⁾ ELT C 94 E, 3.4.2013, lk 5.

Neljapäev, 3. mai 2018

58. märgib murega, et nagu osutati 2016. aasta meedia mitmekesisuse vaatlusvahendis, on ohus vähemuste, kohalike ja piirkondlike kogukondade, naiste ja puuetega inimeste juurdepääs meediale; rõhutab, et kaasav meedia on avatud, vaba ja mitmekesise meedia-maastiku jaoks äärmiselt oluline ning kõigil kodanikel on õigus saada sõltumatut teavet oma emakeeles, olgu see siis riigi- või vähemuskeel; rõhutab, et oluline on pakkuda Euroopa ajakirjanikele, eriti vähemkasutatavates ja vähemuskeeltes töötavatele ajakirjanikele piisava väljaõppe ja ümberõppe võimalusi; kutsub seepärast komisjoni ja liikmesriike üles soodustama ja toetama teadusuuringuid, projekte ja poliitikat, mis parandavad juurdepääsu meediale, ja asjaomaseid haavatavatele vähemusrühmadele mõeldud algatusi (nt katseprojekt praktikavõimaluste pakkumiseks vähemuskeelsele meediale) ning tagama kõigile kodanikele osalemise ja eneseväljenduse võimalused;
59. julgustab meediasektorit kaasreguleerimise mehhanismide, asutusesiseste tegevusjuhiste ja muude vabatahtlike meetmetega kaitsma soolist võrdsuslikkust meediapoliitikas ja -praktikas;
60. nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid tegeleksid sotsiaalsete kampaaniate, haridusprogrammide ning sihipärasema koolitus- ja teadlikkuse suurendamise meetmetega (sealhulgas suunatult sektori otsuste tegijatele), et toetada võrdsuse väärtusi ja tavalisi rahastamise ja edendamise kaudu nii riiklikul kui ka Euroopa tasandil, käsitlemaks tõhusalt soolist ebavõrdsust meediasektoris;
61. soovib komisjonil töötada välja Euroopa meedia valdkondliku strateegia, mis põhineb innovatsioonil ja kestlikkusel; on seisukohal, et selline strateegia peaks tihendama ELi meediavaldkonnas tegutsevate piiriüleste koostööd ja ühistegevust, et juhtida tähelepanu nende mitmekesisusele ja edendada kultuuridevahelist dialoogi, tihendada kõikide Euroopa institutsioonide üksikute uudistekeskuste ja audiovisuaalsete teenistuste koostööd eriti Euroopa Parlamendi teenistustega ning parandada ELi küsimuste meediakajastust ja nähtavust;
62. rõhutab, et oluline on arendada edasi mudeleid Euroopa avalik-õigusliku ringhäälingu platvormi loomiseks, millega soodustatakse kogu ELi hõlmavaid poliitilisi arutelusid, mis põhinevad faktidel, õigusel erimeelsusele ja austusel, antakse panus arvamuste paljususele uues ühtesulandunud meediakeskkonnas ning suurendatakse ELi nähtavust välissuhetes;
63. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaitsma ajakirjandusvabadust ja sõnavabadust nüüdiskunstmis, edendades selliste teoste loomist, milles kajastatakse ühiskonna muresid ning mis soodustavad kriitilist arvamuste vahetust ja tekitavad vastukaja;
64. rõhutab vajadust kaotada meediasisu asukohapõhine tõkestus, mis võimaldaks ELi kodanikele internetis juurdepääsu teiste liikmesriikide telekanalitele, nende tellitavale voogedastusele ja taasesitusele;
65. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide parlamentidele ja valitsustele ning Euroopa Nõukogu peasekretärile.
-